

Expo verdOORie vloekt op geluidsoverlast

BRUSSEL • Het lachen met de hardhorige bomma zal ons snel vergaan. Het gehoor van jonge mensen gaat er duizelingwekkend snel op achteruit. In het Antwerpse Provinciaal Veiligheidsinstituut loopt speciaal voor hen de tentoonstelling verdOORie. Over 'op een feestje versta je elkaar beter met oordopjes in' en andere waarheden.

DOOR SOFIE VANDEN BOSSCHE

Een expo over gehoorproblemen. Het lijkt niet meteen razend interessant, zeker niet voor de doelgroep, jongeren. Maar dat is het wel, zeker als audioloog prof. Bart Vinck (UGent) er het stof van het taboe afblaast. "Gehoorproblemen zijn niet geaccepteerd in onze maatschappij. Een blinde helpen we de straat over, als een slechthorende drie keer 'wablief?' vraagt, zijn we geïrriteerd", vertelt hij. "We willen het probleem niet onder ogen zien omdat ons gehoor ons meest primaire zintuig is. Dooftheid komt niet voor in de natuur. Een mol of een vleermuis is blind, maar geen enkel dier is doof. Gehoor is ook het laatste zintuig dat ons verlaat voor we sterven. Als we bij een comateuze patiënt vaststellen dat hij niet meer hoort, schakelen we de machines uit.

"Slecht horen is niet leuk, maar er bestaat geen behandeling voor. Het enige wat we ertegen kunnen doen, is preventie. Daarom

is deze tentoonstelling als eerste bewustmakingscampagne een belangrijke primeur."

Dat het daar hoog tijd voor is, illustreren de cijfers die Vinck tevoorschijn tovert. Tegenwoordig horen 18-jarigen even goed - of slecht - als de 50-jarigen van vroeger. Nu heeft 16 procent van de 18- tot 30-jarigen een gehoorschade van meer dan 40 procent, in de jaren zeventig was dat nog 0 procent. Als die trend zich voortzet, is in 2030 de helft van de bevolking gehoorgestoord.

Dus hebben de mensen van het Provinciaal Veiligheidsinstituut een tentoonstelling in elkaar gebokst vol proefjes

16 procent van de 18- tot 30-jarigen heeft een gehoorschade van meer dan 40 procent

en weetjes. Je kunt een wandeling in het oor maken, horen hoe het klinkt als je last hebt van het cocktailpartyeffect (waarbij we verschillende soorten geluiden als stemmen en muziek op café niet meer kunnen filteren) en bij dj Tanja te rade gaan over de geluidsterkte van je mp3-speler.

Want die moet het, samen met de discotheken en bioscopen, natuurlijk ontgelden in dit verhaal. Volgens Vinck is het geluid te sterk toegenomen de laatste dertig jaar. En

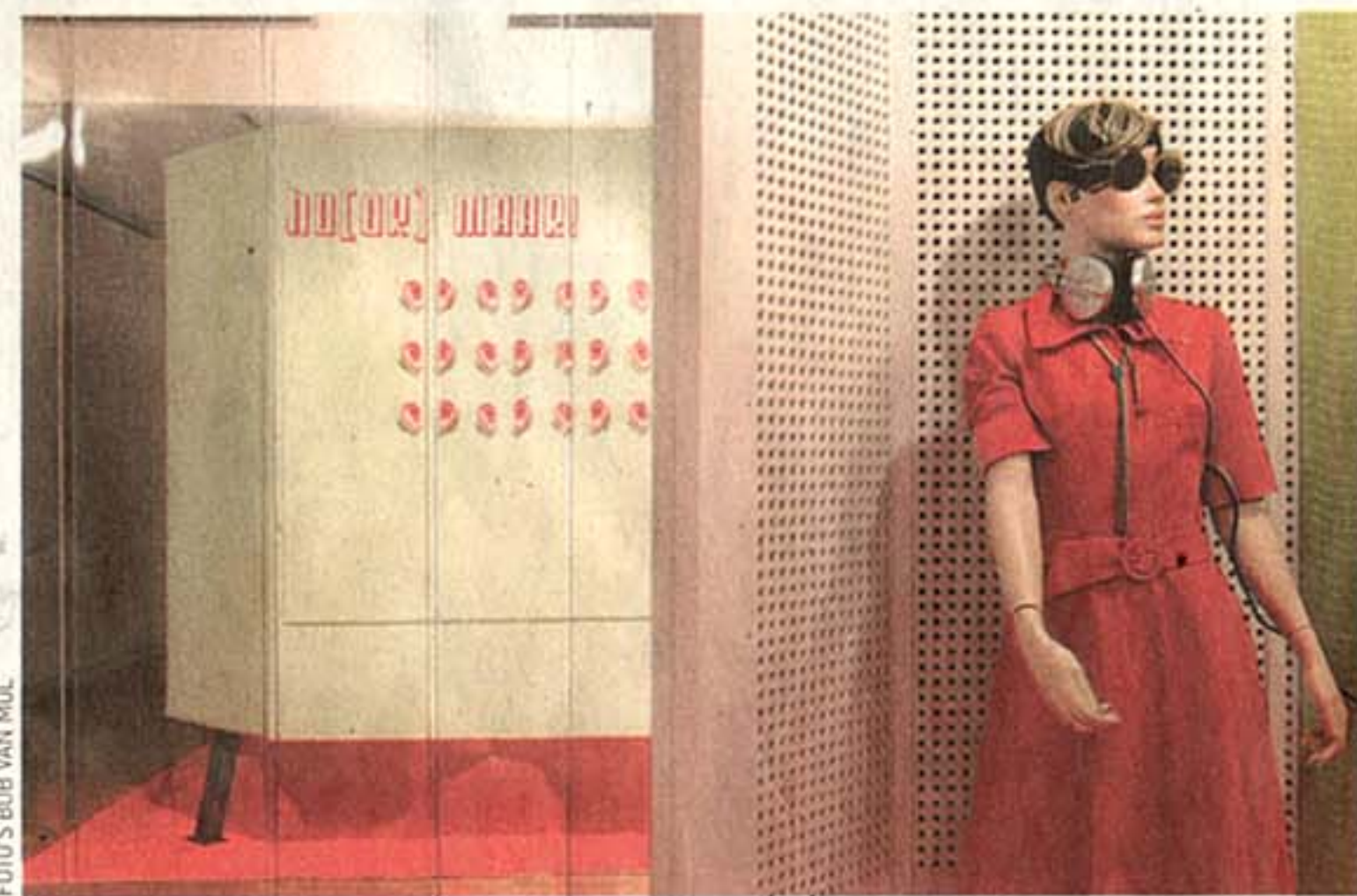
dat is helemaal onze eigen schuld. Of ook weer niet, want het is ons lichaam dat om steeds meer geluid vraagt, zegt hij. "Dat ligt aan een orgaantje dat we overgehouden hebben van onze voorouders, de vissen", legt Bart Vinck uit. "Dat orgaantje wordt bij ons geactiveerd bij minimum 90 decibel. Het heeft een dubbel effect. Ten eerste prikelt het de ledematen. Vissen interpreteren het als: gevaar, wegwezen. Mensen interpreteren het anders. Wij blijven staan en beginnen te dansen. Ten tweede activeert het het limbische systeem in onze hersenen. Bij vissen gebeurt dat als ze tegen elkaar aanbotsen, die krijgen dan zin in seks. Gelukkig is dat bij ons niet het geval telkens als het geluid 90 decibel overschrijdt, maar het bezorgt ons wel een adrenaline-stoot die ons een fijn gevoel geeft."

Het komt er dus niet op aan om geluid helemaal te vermijden, maar om ons te beschermen tegen onszelf. "Gun jezelf vierentwintig uur rust als je aan veel lawaai blootgesteld bent", raadt Bart Vinck aan. "Luister maximum een uur per dag naar je mp3-speler op de helft van het vermogen. Of draag oordopjes op een feestje. Ons gehoor werkt het best als het geluid op een matige sterkte ontvangt, dus versta je elkaar ook beter met dan zonder oordopjes."

verdOORie. Een expo over de impact van geluid en lawaai, vanaf vandaag tot 1 april in het Provinciaal Veiligheidsinstituut, Jezusstraat 28, 2000 Antwerpen. Meer info op www.provant.be/pvi.

■ De mensen van het Provinciaal Veiligheidsinstituut hebben een tentoonstelling in elkaar gebokst vol proefjes en weetjes.

FOTO'S BOB VAN MOL